

Kolletuvad lehed palmil

Viis aastat tagasi sain endale palmi. Kogenud aednik-toataimehooldaja istutas selle väga kvaliteetsesse mulda. Ka suur moodne kastmissüsteemiga pott on viimase peal, aga ... lehed lähevad kollaseks. Kuidas peaksin edasi toovima? Kas lihtsalt lõigata kollakad oksad ära? Puud ju ikka heidavad vanemaid okkaid/lehti maha, et uusi tugevaid võrseid kasvatada.

Ja veel: kas viis aastat potis surepingimustes võib olla palmile lagi? Kas peaksin ta ümber istutama?

Vastab

JAAN METTIK

Õnneks saan teid rõõmustada. Vähemalt pildi järgi tundub, et teie palm – kollakas pisipalm ehk kollakas kuldviljakpalm (*Dypsis lutescens* sün. *Chrysalidocarpus lutescens*) – on päris heas seisus ning suuremalt jaolt on kollased lehed tingitud nende vanusest. See aga tähendab, et võite need südamerahuga ära lõigata.

Kollakas pisipalm kasvab looduslikult Madagaskari saartel. See on üks tublimaid toapalme, ning

nagu liigi nimigi ütleb, loomult veidi kollakate lehtedega. Eriti märgatav on see tunnus vanematel lehtedel ning siis, kui taim kasvab mitte just kuigi viljakas mullas või kui teda pole väga hoolikalt väetatud. Seega – lihtsaim võimalus lehtede kolletumist peatada on anda palmile veidi rohkem väetist, soovitatavalt kõrgema lämmastikusisaldusega.

Teine põhjus, miks taimel on ühtäkki ilmunud nii palju kollaseid lehti, peitub aiandite turundustrateegias. Selleks et saada kiiresti müügikõlblik ning lopsakas eksemplar, pannakse sageli potti palju pisikesi palme. Mõne aja saavad nad küll koos kenasti hakka, kuid siis, kui üks või kaks taim saavutavad ülemvõimu, hakkavad ülejäänud kiduma ja kuivama. Näib, et teie taimel on käte jõudnud just selline periood.

Sellise olukorra vältimiseks oleks tulnud väiksemad taimed juba alguses, esimese koduse ümberistutuse käigus eemaldada ning istutada eraldi pottidesse või lihtsalt minema visata.

Kui taimed on juba suuremaks kasvanud, muutub sellise palmipu-

sa lahtiharutamine peaaegu võimatuks. Siis ei jää muud üle, kui püüda kolletuvad pisitaimed suuremate vahelt võimalikult puhtalt välja lõigata. Eriti keeruliseks muudab olukorra tõsiasi, et kollakas kuldviljakpalm on oma loomult paljutüveline ning annab külgharusid nii aluselt kui tüvelst.

Kas palm tuleks ümber istutada? Viis aastat ühes potis pole sugugi liiga kaua. Palmid ei vaja kuigi sagedast ümberistutamist. Öigupoolest on kasulikum teha seda võimalikult harva, et hoida kasvu aeglasena. Põhjus on lihtne – oma loomult on palmid toalillemaailma suured traagikud. Kui nad on kord juba laeni kasvanud, pole neid võimalik tõsiselt kahjustamata kärpida. Jääb üle leida kõrgemate lagedega elamine või siis koduse aastakümneid kasvanud ja pereliikmeks saanud taimest loobuda.

Suuremate palmide ümberistutamine on nii suur töö, et seda tehakse tavaliselt vaid siis, kui taimed on end juba juurtega potist välja kergitanud, poti lõhki kasvatanud või kui puupütt, milles suuri palme sageli kasvatatakse, on juba tõsiselt mädanema hakanud.